

Uchwała Nr 9.69.2021
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Warszawie z dnia 2 marca 2021 roku

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu oraz rocznego ramowego planu pracy, w tym sprawozdania z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie za 2020 rok

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U.2019.2137 t.j.) –

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje sprawozdanie z wykonania budżetu oraz rocznego ramowego planu pracy, w tym sprawozdanie z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie za 2020 rok stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski

***Sprawozdanie
z wykonania budżetu oraz wykonania rocznego ramowego planu pracy w tym
planu kontroli i działalności informacyjno-szkoleniowej
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie za 2020 rok.***

I. REALIZACJA BUDŻETU W ROKU 2020

Dochody

W dziale 750 *Administracja publiczna*, rozdziale 75015 *Regionalne izby obrachunkowe* plan dochodów na 2020 rok zakładał kwotę 202.000,00 zł

- § 0570 – wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych 6.000,00 zł
- § 0690 – wpływy z różnych opłat 12.000,00 zł
- § 0830 – wpływy z usług 180.000,00 zł
- § 0870 – wpływy ze sprzedaży składników majątkowych 2.000,00 zł
- § 0970 – wpływy z różnych dochodów 2.000,00 zł

Plan dochodów na podstawie, ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2020, Dz.U. poz. 1919 - cz.2, decyzją Ministerstwa Finansów, został zmniejszony w § 0830 – Wpływy z różnych opłat – o kwotę 64.000,00 zł.

Plan po zmianach wynosił 138.000,00 zł:

- § 0570 – wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych 6.000,00 zł
- § 0690 – wpływy z różnych opłat 12.000,00 zł
- § 0830 – wpływy z usług 116.000,00 zł
- § 0870 – wpływy ze sprzedaży składników majątkowych 2.000,00 zł
- § 0970 – wpływy z różnych dochodów 2.000,00 zł

Wykonanie dochodów w 2020 roku wyniosło 296.522,74 zł, co stanowi 215% planowanych dochodów. W trakcie roku wystąpiły dochody nieplanowane, które miały wpływ na wskaźnik wykonania dochodów ogółem.

- § 0570 – wpływy z tytułu grzywnien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych - wykonanie wyniosło 0,00 zł, co stanowi 0% planowanych dochodów
- § 0690 – wpływy z różnych opłat – wykonanie wyniosło 12.153,63 zł, co stanowi 101% planowanych dochodów.

Na koniec 31 grudnia 2020 roku należności wymagalne wyniosły 19.725,56 zł Regionalna Komisja Orzekająca w Warszawie w 2020 roku, kosztami postępowania obciążyła 34 osoby w kwocie 12.446,64 zł i 4 osoby kosztami upomnienia w kwocie 46,40 zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. należności w § 0690 - wpływy z różnych opłat wynoszą – 339,41 zł. i składają się z 1 należności z roku 2020, w kwocie 327,81 zł, w sprawie której zostało wysłane upomnienie w kwocie 11,60 zł

W 2020 roku Regionalna Komisja Orzekająca przeprowadziła 17 rozpraw.

W związku z wprowadzonymi zasadami i trybem zapobiegania oraz zwalczania zakażenia wirusem SARS-CoV-2 przeprowadzanie rozpraw było zawieszane.

- § 0830 – wpływy z usług – wykonanie wyniosło 145.612,00 zł (w tym wpływy należności za szkolenie dla j.s.t. przeprowadzone przez Izbę w 2019 r. w kwocie 19.070,00 zł.), co stanowi 126% planu po zmianach.

Wpływy w tym paragrafie pochodziły z wpłat jednostek samorządu terytorialnego za przeprowadzone przez Regionalną Izbę Obrachunkową szkolenia.

Izba przeprowadziła w roku 2020 r. 5 szkoleń dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego, w których wzięło udział 312 osób.

- § 0870 – wpływy ze sprzedaży składników majątkowych – wykonanie z tytułu sprzedaży laptopów wyniosło 600,00 zł, co stanowi 30% planowanych dochodów.
- § 0920 - Wpływy z pozostałych odsetek – wyniosły 135,17 zł
- § 0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych – wyniosły 468,99 zł
- § 0950 – Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów- wykonane zostały dochody w kwocie 133.000,00 zł – tytułu wypłaty odszkodowania za skradziony samochód służbowy.
- § 0970 – wpływy z różnych dochodów - wyniosły 4.552,95 zł, co stanowi 228% planowanych dochodów .

Terminowość odprowadzania dochodów budżetowych dokonywana była zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 roku w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów

budżetowych (Dz.U.2019.2225 ze zm.) oraz ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U.2019.1314 ze zm.).

Wydatki

W dziale 750 *Administracja publiczna*, rozdziale 75015 *Regionalne izby obrachunkowe* plan wydatków na 2020 rok zakładał kwotę 16.260.000,00 zł

Świadczenia na rzecz osób fizycznych	10.000,00 zł.
Wydatki bieżące	15.915.000,00 zł
w tym:	
• wynagrodzenia i pochodne	13.052.000,00 zł
• pozostałe wydatki bieżące	2.863.000,00 zł
Wydatki majątkowe	335.000,00 zł

W budżecie Izby w 2020 r., decyzją Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie blokowania planowych wydatków w budżetu państwa, w § 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników, została zablokowana kwota 116.684,00 zł

Po zmianach, w dziale 750 *Administracja publiczna*, rozdziale 75015 *Regionalne izby obrachunkowe* plan wydatków na 2020 rok zakładał kwotę 16.143.316,00 zł

Świadczenia na rzecz osób fizycznych	12.629,00 zł
Wydatki bieżące	15.769.307,00 zł
w tym:	
• wynagrodzenia i pochodne	12.483.253,00 zł
• pozostałe wydatki bieżące	3.286.054,00 zł
Wydatki majątkowe	361.380,00 zł

Na działalność statutową roku 2020 Izba otrzymała środki budżetowe w wysokości 16.143.300,31 zł. Wydatki wyniosły kwotę 16.143.300,31 zł co stanowi 100% planu.

Plan zatrudnienia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie zakłada 162 etaty kalkulacyjne (w tym 1 nieetatowy Członek Kolegium).

W 2020 odeszło z Izby 21 pracowników w tym :

- 2 członków kolegium (przeszło na emeryturę)
- 19 osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania (w tym 9 osób przeszło na emeryturę).

Zatrudnionych zostało 29 pracowników.

Na stanowisko Członka Kolegium została powołane 3 osoby.

Na 31 grudnia 2020 r. w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie stan wykorzystanych etatów wynosił 158,5.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie wykonała w 100% plan wydatków na 2020 rok. Ogółem wydatki na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosły 16.143.300,31 zł

Świadczenia na rzecz osób fizycznych 12.629,00 zł

- realizacja świadczeń z tytułu zakupu okularów 12.014,00 zł
- zwrot kosztów podróży członków Regionalnej Komisji Orzekającej na rozprawy Komisji Orzekającej 614,82 zł

Wydatki bieżące 15.769.291,59 zł

W tym:

- wynagrodzenia i pochodne 12.483.244,72 zł
- pozostałe wydatki bieżące 3.286.046,87 zł

W tym m.in.:

- wynagrodzenia bezosobowe 332.920,25 zł
- wynagrodzenia ryczałtowe dla członków komisji orzekających i rzeczników dyscypliny finansów publicznych 249.939,01 zł
- wynagrodzenia członków Komisji Orzekającej i rzeczników dyscypliny finansów publicznych za udział w rozprawach o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych 25.052,04 zł
- dla nieetatowych członków kolegium 40.800,00 zł
- z tytułu zawartych umów zleceń 17.129,20 zł

Wydatki majątkowe 361.379,90 zł

w tym:

- zakup i montaż klimatyzatorów 43.050,00 zł
- wykonanie I etapu dostawy, instalacji i uruchomienia systemu alarmowego oraz systemu kontroli dostępu w pomieszczeniach RIO w Warszawie 55.140,90 zł
- zakup samochodu służbowego o wartości 129.989,00 zł

Izba utraciła zakupiony, w kwocie 133.200,00 zł, samochód służbowy i odszkodowanie w wysokości 133.000,00 zł. odprowadziła na rachunek dochodów budżetu.

Zobowiązania niewymagalne na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosły 1.126.475,96 zł i dotyczyły:

• naliczonego dodatkowego wynagrodzenia za rok 2020	735.301,14 zł
• zobowiązań wobec ZUS (składki społeczne i zdrowotne od wynagrodzeń	121.671,43 zł
• zobowiązań wobec ZUS (składki opłacane przez zakład pracy)	206.257,54 zł
• zobowiązań wobec ZUS (składki Funduszu Pracy)	13.166,23 zł
• zobowiązań z tytułu umowy zlecenia w kwocie	1.292,00 zł
• zobowiązań w stosunku do kontrahentów za zamówione usługi	48.787,62 zł

Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie realizując w 2020 roku ustawowe zadania minimalizowała wydatki ograniczając je do płatności wynikających z zawartych umów na dostawę prądu, wody, centralnego ogrzewania, zakup usług porządkowych, monitoring, dostęp do Internetu, opłat telefonicznych, opłat administracyjnych, czynszowych oraz stałe opłaty za sprawowanie stałego zarządu oraz obowiązkowych składek PFRON.

Na odprawy emerytalne została wypłacona kwota 405.757,20 zł, która obciążała wydatki płacowe. Obligatoryjne wydatki Izby z tytułu wynagrodzeń tj. odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe wraz z pochodnymi, wyniosły 671.549,78 zł, czyli 7% zaplanowanych na 2020 rok wydatków na wynagrodzenia osobowe pracowników - 10.169. 000 zł).

Wydatki na wynagrodzenie i pochodne zostały zmniejszone o kwotę 203.042,00 na rzecz pozostałych wydatków bieżących tj. na wypłatę składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

W 2020 r. zostały zakupione laptopy o niższej wartości, dla pracowników do pracy zdalnej w łącznej kwocie 247.968,00 zł.

W dobie pandemii, aby zapewnić ciągłości pracy i prawidłowe funkcjonowanie Izby, Regionalna Izba Obrachunkowa w zrezygnowała z zakupu serwera oraz urządzeń wielofunkcyjnych na rzecz nabycia większej ilości komputerów przenośnych.

W 2020 roku Izba przeprowadziła niezbędny remont, polegający na wymianie przestarzałej instalacji elektrycznej oraz zostały wymienione drzwi z ogólnodostępnej klatki schodowej do pomieszczeń w łącznej kwocie 277.119,00 zł.

Wszystkie planowane na 2020 rok zadania Izby zostały zrealizowane zgodnie z planem finansowym.

W zakresie gospodarki finansowej w trakcie 2020 roku Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie przestrzegała procedur kontroli zarządczej zgodnie z art. 68 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku (Dz.U.2020.869 z późn. zm.).

Ocenię podlegała celowość, oszczędność i legalność dokonywanych wydatków na działalność Izby.

Zadania realizowane były zgodnie z prawem i procedurami wewnętrznymi w sposób efektywny, oszczędny i terminowy.

WYKONANIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH W 2020 roku

L.p.	Wyszczególnienie	2019	2020		5:4
		Wykonanie	Ustawa budżetowa (po nowelizacji)	Wykonanie	
		w tys. zł			
1	2	3	4	5	6
	Część 80 - regionalne izby obrachunkowe	204 747,45	138 000,00	296 522,74	215%
1.	Dział 750 - Administracja publiczna	204 747,45	138 000,00	296 522,74	215%
1.1	75015 - Regionalna Izba Obrachunkowa	204 747,45	138 000,00	296 522,74	215%
1.1.1	§ 0570 - wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	3 176,81	6 000,00	0,00	0%
1.1.2	§ 0690 - wpływy z różnych opłat	15 032,20	12 000,00	12 153,63	101%
1.1.3	§ 0830 - wpływy z usług	184 290,00	116 000,00	145 612,00	126%
1.1.4	§ 0870 - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	1,23	2 000,00	600,00	30%
1.1.5	§ 0920 - wpływy z pozostałych odsetek	0,00	0,00	135,17	
1.1.6	§ 0940 - wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,00	0,00	468,99	
1.1.7	§ 0950 - wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	0,00	0,00	133 000,00	
1.1.8	§ 0970 - wpływy z różnych dochodów	2 247,21	2 000,00	4 552,95	228%

WYKONANIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH W 2020 roku

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020				
		Wykonanie	Ustawa budżetowa	Plan po zmianach	Wykonanie	6:5	6:3
		w tys. zł.					%
1	2	3	4	5	6	7	8
	Część 80-Regionalne izby obrachunkowe	15 587 184,21	16 260 000,00	16 143 316,00	16 143 300,31	100%	99%
1.	Dział 750- Administracja publiczna	15 587 184,21	16 260 000,00	16 143 316,00	16 143 300,31	100%	99%
1.1.	Rozdział 75015 - Regionalna Izba Obrachunkowa	15 587 184,21	16 260 000,00	16 143 316,00	16 143 300,31	100%	99%
a)	Dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00		
b)	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	9 506,75	10 000,00	12 629,00	12 628,82	100%	126%

c)	Wydatki bieżące ogółem, w tym:	15 270 055,46	15 915 000,00	15 769 307,00	15 769 291,59	100%	99%
	<i>Wynagrodzenia i pochodne</i>	11 972 903,17	13 052 000,00	12 483 253,00	12 483 244,72	100%	96%
	<i>Pozostałe wydatki bieżące</i>	3 297 152,29	2 863 000,00	3 286 054,00	3 286 046,87	100%	115%
d)	Wydatki majątkowe	307 622,00	335 000,00	361 380,00	361 379,90	100%	108%
e)	Współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	0,00	0,00	0,00	0,00		

W 2020 roku Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie sprawowała nadzór nad 370 jednostkami samorządu terytorialnego, z czego 366 jednostek prowadziło działalność, uchwalając budżety i sporządzając sprawozdania.

Gminy	309
Powiaty	37
Miasta na prawach powiatu	5
Samorząd województwa	1
Związki międzygminne	*18
w tym prowadzące działalność w zakresie spraw finansowych	14
Razem	370

*Jednostki nieuchwalające budżetu i nieskładające sprawozdań:

Związek Komunalny Gmin Novelty (40028)

Warszawski Związek Wodociągów i Kanalizacji (40206)

Jednostki zlikwidowane, a niewyrejestrowane:

Związek Międzygminny Kurpie Białe (40004) - rozwiązany 30.03.2015 uchw. V/36/2015 Rady Gminy Obryte, brak informacji o wyrejestrowaniu

Związek Międzygminny Kampinos – rozwiązany w 2018 roku, brak informacji o wyrejestrowaniu

II. DZIAŁALNOŚĆ NADZORCZA

W 2020 roku Kolegium Izby odbyło **32** posiedzenia, na których zbadało łącznie **19 973** (w roku 2017 – 19 066, w roku 2018 – 19 938 i w roku 2019 – 20 276) uchwał i zarządzeń w zakresie spraw finansowych dotyczących:

budżetu	381
zmian budżetu	11 263
wieloletniej prognozy finansowej i zmian	3 626
procedury uchwalania budżetu	9
emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy	95
zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący	0
zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów	325
udzielania pożyczek	23
udzielania poręczeń	12
zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów	9
zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego	871
podatków i opłat lokalnych	1 980
w tym:	
opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	1 024
<i>w tym: podatków i opłat lokalnych oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi <u>podejmowane w zw. COVID-19</u></i>	58
absolutorium	354
pozostałe uchwały i zarządzenia	1 025
Razem:	19 973

W wyniku badania nadzorczego **19 973** uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego Kolegium Izby uznało **19 628** za podjęte bez naruszenia prawa, co stanowiło **98,3%** ogółu uchwał i zarządzeń (w 2019 roku 98,4%). W **345** tj. **1,7%** ogółu uchwałach i zarządzeniach (w 2019 roku 1,6%) stwierdzono naruszenie prawa, z tego:

- **298** uchwały uznano za nieważne, w tym: **131** w całości i **167** w części,
- w **28** uchwałach stwierdzono nieistotne naruszenie prawa,
- w stosunku do **19** uchwał wszczęte postępowanie umorzono w związku z usunięciem naruszenia prawa przez właściwy organ jst.

Wydział Informacji Analiz i Szkoleń realizując zadania określone w ustawie o regionalnych izbach obrachunkowych i aktach wykonawczych do tej ustawy w 2020 roku przygotował materiały analityczne dla Członków Kolegium do wyżej wymienionej ilości uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego związanych z zadaniami nadzorczymi Izby w zakresie badania wymienionych dokumentów.

Badanie uchwał budżetowych

W 2020 roku Kolegium Izby zbadało **381** uchwał budżetowych podjętych przez organy stanowiące jst. Kolegium Izby nie ustaliło w całości budżetu na rok 2020 dla jakiegokolwiek z jednostek samorządu terytorialnego pozostających w nadzorze Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie. W 1 przypadku ustaliło budżet w części.

W roku 2019 Kolegium Izby zbadało również 6 uchwał budżetowych dotyczących roku 2020 (Miasto Ciechanów, Gmina Nowe Miasto, Gmina Biezuń, Gmina Zatory, Gmina Szeńsk i Miasto Nowy Dwór Mazowiecki).

W roku 2020 Kolegium Izby zbadało 21 uchwał budżetowych dotyczących roku 2021 (Gmina Siemiątkowo, Gmina Młodzieszyn, Gmina Szeńsk, Miasto Raciąż, Gmina Płońsk, Gmina Borowie, Gmina Krasnosielc, Związek Komunalny „Paprotnia”, Gmina Świercze, Gmina Pacyna, Powiat w Żurominie, Miasto Biezuń, Związek Międzygminnego „Natura”, Gmina Brok, Powiat w Siedlcach, Gmina Stupsk, Miasto Nowy Dwór Mazowiecki, Gmina Czosnów, Miasto Płońsk, Miasto Żelechów i Miasto Ciechanów)

W roku 2020, w trakcie prowadzonych przez Kolegium Izby postępowań nadzorczych w stosunku do ww. uchwał budżetowych, Kolegium Izby uznało **371** uchwał organów stanowiących za zgodne z prawem. W **9** przypadkach postępowanie umorzono (jednostki dokonały zmian we własnym zakresie), a w **1** przypadku stwierdzono nieważność w części. Stwierdzone nieprawidłowości w uchwałach budżetowych polegały m.in. na:

- naruszeniu art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym – zaplanowana w budżecie rezerwa na zarządzanie kryzysowe niższa od ustawowo wymaganej;
- naruszeniu art. 212 ust. 1 pkt 3 i 6 ustawy o finansach publicznych – nie podano wysokości: planowanego deficytu; limitu zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na sfinansowanie planowanego deficytu; źródeł pokrycia deficytu budżetu;
- naruszeniu art. 89 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 91 ust. 1 i art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych – błędne upoważnienia dla organu wykonawczego;
- naruszeniu art. 249 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 49 ust. 1 i 5 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz art. 8 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym - finansowanie zadań zleconych ze środków własnych;
- braku spójności między załącznikami lub między załącznikami a częścią normatywną;
- wprowadzeniu bez zgody zarządu zmian w uchwale budżetowej powodujących zwiększenie deficytu

Badanie uchwał i zarządzeń w sprawie zmian w budżetach

W 2020 roku zbadano **11 263** (w 2017 – 10 374, w 2018 – 11 267 i w 2019 – 11 190) uchwał i zarządzeń w sprawie zmian w budżetach, z czego: **29,4% (3 306)** to uchwały organów stanowiących, a **70,6% (7 957)** to uchwały bądź zarządzenia organów wykonawczych.

W **99,8% (11 242)** uchwał i zarządzeń w sprawie zmian w budżecie nie stwierdzono naruszenia prawa, natomiast w **0,2% (21)** stwierdzono naruszenie prawa. W **7** przypadkach stwierdzono nieistotne naruszenie prawa, w **10** przypadkach wszczęte postępowanie zostało umorzone, w **4** przypadkach uchwały/zarządzenia uznano za nieważne, z tego **2** uchwał/zarządzeń uznano za nieważne w części i **2** uchwały/zarządzenia uznano za nieważne w całości.

Nieprawidłowości to m.in.:

- naruszenie art. 257 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz art. 7 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – zarząd w wyniku podziału rezerwy subwencji ogólnej dokonał przeznaczenia kwot na konkretne cele (wydatki);
- naruszenie art. 211 ust. 4 i ust. 5 ustawy o finansach publicznych – nie zachowano zasady równowagi budżetowej stanowiącej, że dochody powiększone o przychody muszą być równe planowanym wydatkom i rozchodom budżetu;
- naruszenie art. 240 ust. 2 ustawy o finansach publicznych - organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego bez zgody zarządu wprowadził w projekcie uchwały budżetowej zmiany powodujące zmniejszenie dochodów, zwiększenie wydatków i jednocześnie zwiększenie deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;

- naruszenie art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – nieprawidłowe w stosunku do planowanego zadłużenia zwrotnego określenie wysokości limitu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek;
- naruszenie art. 258 ust. 1 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych – rada gminy upoważniła wójta do dokonywania przeniesień planu wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy między rozdziałami i paragrafami wydatków, co nie wyklucza dokonywania zmian w planie ww. wydatków między działami;
- naruszenie art. 212 ust.1 pkt 3 w związku z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych – rada nieprawidłowo określiła źródła sfinansowania planowanego deficytu;
- naruszenie art. 219 ust. 3 ustawy o finansach publicznych - rada gminy nie określiła zakresu dotacji przedmiotowej; powielono zakres przedmiotowy ustawy o gospodarce komunalnej wskazany w art. 1 ust. 1;

Badanie uchwał i zarządzeń w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian

W 2020 roku zbadano **3 626** uchwał i zarządzeń w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian (w roku 2017 – 3 753, w roku 2018 – 3 758 i w roku 2019 – 3 779), w tym **549** organów wykonawczych. W **3 604** uchwałach/zarządzeniach Kolegium Izby nie stwierdziło naruszenia prawa. W wyniku badania nadzorczego **22** uchwały/zarządzenia Kolegium uznało za podjęte z naruszeniem prawa, z czego **1** z nieistotnym naruszeniem prawa, a **21** uznano za nieważne, z tego **12** za nieważne w części i **9** w całości.

Nieprawidłowości, to m.in.:

- naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – suma spłat zaciągniętych zobowiązań wykazanych w poszczególnych latach okresu prognozy wyższa od przewidywanego długu na koniec 2020 r.;
- naruszenie art. 229 ustawy o finansach publicznych – brak zgodności wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego;
- naruszenie art. 226 ust. 3 pkt 5 w związku z art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych – limit zobowiązań w wybranych przedsięwzięciach ustalono w wyższej kwocie niż wynosi suma limitów wydatków na dane przedsięwzięcie w poszczególnych latach objętym wieloletnią prognozą finansową;

Badanie uchwał dotyczących procedury uchwalania budżetu

W 2020 roku Kolegium Izby zbadało 9 uchwał organów stanowiących jednostek samorządowych dotyczących procedury uchwalania budżetu. 8 z nich uznano za podjęte bez naruszenia prawa, a w 1 przypadku stwierdzono nieważność w całości.

Nieprawidłowości, to m.in.:

- naruszenie art. 233 pkt 1 ustawy o finansach publicznych— wprowadzono kompetencje także dla organu stanowiącego do określenia procedury sporządzania projektu uchwały budżetowej;
- naruszenie art. 234 w związku z art. 240 ust. 2 ustawy o finansach publicznych – rada uregulowała (powtórzyła) to, co już zostało określone przez ustawodawcę;
- naruszenie art. 211 ust. 5 ustawy o finansach publicznych – zamiennie posłużono się nietożsamymi pojęciami: „projekt budżetu” i „projekt uchwały budżetowej”;
- naruszenie art. 235 ustawy o finansach publicznych - nie określono minimalnej szczegółowości projektu budżetu w zakresie planu dochodów;
- naruszenie art. 237 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych – w zakresie planu wydatków pominięto wyszczególnienie zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- naruszenie z art. 234 ustawy o finansach publicznych – wprowadzono zapisy dotyczą procesu tworzenia projektu uchwały budżetowej oraz etapów prac poprzedzających sporządzenie projektu uchwały budżetowej;
- naruszenie art. 33 ustawy o samorządzie gminnym – rada nałożyła obowiązki dla Skarbnika oraz dla kierowników jednostek budżetowych i innych pracowników urzędu gminy w zakresie procedury uchwalania budżetu;
- naruszenie art. 234 pkt 3 ustawy o finansach publicznych – rada określając materiały przedkładane wraz z projektem budżetu pominęła uzasadnienie i nie określiła wymogów dotyczących uzasadnienia;
- naruszenie art. 238 ust. 2 w związku z art. 234 pkt 3 ustawy o finansach publicznych – rada nie określiła, jakie wymogi winno spełniać uzasadnienie projektu uchwały budżetowej, jak również nie określiła wymogów dotyczących materiałów informacyjnych;

Badanie uchwał dotyczących emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy

W 2020 roku Kolegium Izby zbadało 95 uchwał organów stanowiących dotyczących emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy. 92 z nich uznano za podjęte bez naruszenia prawa, w 1 przypadku stwierdzono

nieistotne naruszenie prawa, w **1** przypadku stwierdzono nieważność w części i w **1** przypadku stwierdzono nieważność w całości.

Nieprawidłowości, to m.in.:

- naruszenie art. 211 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – wejście w życie uchwały w sprawie emisji obligacji zostało ustalone w terminie wcześniejszym niż uchwały budżetowej;
- naruszenie art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych – planowana emisja obligacji z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu, podczas gdy budżet nie przewiduje deficytu;
- naruszenie art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – planowana kwota emisji obligacji doprowadziłaby do przekroczenia sumy zobowiązań z tytułów dłużnych określonych w uchwale budżetowej;
- naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych – planowana emisja obligacji komunalnych nie została zaplanowana w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Badanie uchwał dotyczących zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustalaną corocznie przez organ stanowiący

W 2020 roku Kolegium Izby nie zbadało żadnej uchwały organu stanowiącego dotyczącej zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustalaną corocznie przez organ stanowiący.

Badanie uchwał w sprawie zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów

W 2020 roku zbadano **325** uchwał i zarządzeń dotyczących zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów (w roku 2017 – 601, w roku 2018 – 597 i w roku 2019 – 414), w tym **28** organów wykonawczych. Spośród zbadanych aktów Kolegium stwierdziło nieważność w **5** przypadkach, za nieważne w całości uznano **4** z nich, a za nieważna w części **1**. Pozostałe uchwały uznano za podjęte bez naruszenia prawa.

Zbadano **3** uchwały dotyczące zobowiązań podjętych na podstawie art. 15zob ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Nieprawidłowości, to m.in.:

- naruszenie art. 211 ust. 2 i 4, art. 212 ust. 1 pkt 6, art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – kwota pożyczki nie mieści się w granicach kwot ujętych w uchwale budżetowej, rada nie

wskazała czy pożyczka będzie zaciągana w transzach i jakie konkretne kwoty trafią do budżetu w poszczególnych latach;

- naruszenie art. 58 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym – w budżecie i w wieloletniej prognozie finansowej różne źródła spłaty przedmiotowej pożyczki;
- naruszenie art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym w zakresie terminu przedłożenia uchwały

Badanie uchwał w sprawie udzielania pożyczek

W 2020 roku zbadano **23** uchwały i zarządzenia dotyczące udzielania pożyczek, w tym **16** uchwał/zarządzeń organów wykonawczych. Wszystkie zbadane uchwały/zarządzenia Kolegium uznało za podjęte bez naruszenia prawa.

Badanie uchwał w sprawie udzielania poręczeń

W 2020 roku zbadano **12** uchwał i zarządzeń dotyczących udzielania poręczeń, w tym **1** uchwałę/zarządzenie organu wykonawczego. Wszystkie zbadane uchwały/zarządzenia Kolegium uznało za podjęte bez naruszenia prawa.

Badanie uchwał w sprawie zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów

W 2020 roku zbadano **9** aktów dotyczących zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów, w tym **5** uchwał/zarządzeń organów wykonawczych. Wszystkie zbadane uchwały/zarządzenia Kolegium uznało za podjęte bez naruszenia prawa.

Badanie uchwał w sprawie zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego

W 2020 roku Kolegium Izby zbadalo **871** (w roku 2017 – 1 157, w roku 2018 – 1 337 i w roku 2019 – 989) uchwał w sprawie zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. **849** uchwał Kolegium uznało za podjęte bez naruszenia prawa,

a **22** z jego naruszeniem, w tym **1** z nieistotnym naruszeniem prawa, **6** nieważnych w części i **15** nieważnych w całości.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- naruszenie art. 60 ust. 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 – rada określiła tryb udzielenia dotacji, co powinno być zawarte w umowie o udzielenie dotacji celowej, zawieranej przez organ wykonawczy na podstawie art. 250 ustawy o finansach publicznych z beneficjentem dotacji;
- naruszenie art. 2 pkt 15 i 33, art. 34 ust. 1, art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz § 149 załącznika do rozporządzenia Prezesa RM w sprawie Zasad techniki prawodawcze – wprowadzono odmienne od ustawowych definicje organu prowadzącego i ucznia, dokonano nieuprawnionej modyfikacji sposobu przekazywania dotacji;
- naruszenie art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych – radzie przyznano kompetencje do stanowienia zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji;
- naruszenie art. 252 ustawy o finansach publicznych – rada dokonała powielenia oraz nieuprawnionej modyfikacji zasad zwrotu dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości;
- naruszenie art. art. 38 ust. 1 cyt. ustawy o finansowaniu zadań oświatowych – rada wprowadziła warunek udzielenia dotacji;
- naruszenie art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska – organ stanowiący nie określił terminów składania wniosków o dotację oraz jej rozliczenia;
- naruszenie art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska – upoważniono organ stanowiący do kontroli faktycznego wykonania inwestycji oraz kontroli sposobu wykorzystania dotacji, co powinno zostać określone w umowie zawartej pomiędzy gminą oraz podmiotem, któremu zostanie udzielona dotacja;
- naruszenie art. 252 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – rada dokonała nieuprawnionej modyfikacji wprowadzając nieznanie ustawie dodatkowe warunków, których spełnienie lub niespełnienie wiązałyby się ze zwrotem dotacji;
- naruszenie art. 27 ust. 2 i art. 28 ust. 1 o sporcie oraz art. 43 oraz art. 221 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych – zawężono krąg potencjalnych podmiotów, którym mogą być przyznawane dotacje; wprowadzono dodatkowe wymogi i warunki klubom sportowym, wskazano wydatki, na które dotacja nie może być przeznaczona;
- naruszenie art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych – ustawy w sprawie określenia warunków oraz trybu finansowania rozwoju sportu w gminie - rada nie ustaliła sposobu rozliczania dotacji, nie ustaliła także sposobu kontroli wykonania zleconego zadania;
- naruszenie art. 7 ust. 3 i 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej – jednostka samorządu terytorialnego nie dokonała zgłoszenia projektu badanej uchwały przed jej podjęciem do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa;

- naruszenie art. 2 pkt 15, pkt 27 i pkt 33 oraz art. 36 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych – rada dokonała nieuprawnionej modyfikacji i uzupełnienia definicji: szkoły, ucznia i organu prowadzącego;
- naruszenie art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych – nałożono na organ prowadzący dotowany podmiot obowiązek obliczenia limitu wydatków sfinansowanych z dotacji oraz podania wskaźnika, służącego określeniu limitu wydatków z dotacji;

Badanie uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych, w tym w sprawie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

W roku 2020, Kolegium zbadało **1 980** (w roku 2017 – 1 137, w roku 2018 – 958 i w roku 2019 – 1 918) uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych, w tym **1 024** uchwały dotyczące opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W przypadku **1 759** uchwał Kolegium nie stwierdziło naruszenia prawa (w tym **863** uchwały „śmieciovne”). **221 (161)** uchwał uznano za podjęte z naruszeniem prawa, w tym **14 (9)** uznano za nieistotnie naruszające prawo, **207 (152)** uchwały zostało uznanych za nieważne, z czego **138 (96)** za nieważne w części i **69 (56)** za nieważne w całości.

Wśród zbadanych uchwał dotyczących podatków i opłat lokalnych **58** było podjętych w związku z pandemią COVID-19. **56** z nich uznano za nienaruszające prawo, a **2** za nieważne w części.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to między innymi:

- naruszenie art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – uchwała weszła w życie w trakcie roku podatkowego podczas gdy stawki określone w uchwale odnoszą się do całego roku, w którym na podatniku ciąży wynikający z ustawy obowiązek podatkowy;
- naruszenia art. 19 pkt 1 lit a i pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – rada wprowadziła dodatkowe, poza przewidzianymi w ustawie – uregulowania do nałożenia na inkasentów w drodze uchwały;
- naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych – ustalono wejście w życie uchwały wcześniej niż po upływie czternastu dni od dnia jej ogłoszenia w dzienniku urzędowym;
- naruszenie art. 19 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – obniżono dotychczasową opłatę targowa która de facto jest ulgą, a nie zwolnieniem przedmiotowym do czego rada ma uprawnienia;
- naruszenie art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – nieokreślenie inkasentów opłaty targowej przez radę gminy, mimo zarządzenia jej poboru w drodze inkasa;
- - naruszenie § 137 załącznika do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” – w uchwale powtórzono (wprowadzono) przepisy ustaw oraz innych aktów normatywnych;

- naruszenie przepisu art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych poprzez ustalenie nieprawidłowych stawek;
- naruszenie art. 47 § 4a Ordynacji podatkowej – ustalono termin płatności dla inkasentów w dniu poboru podatku;
- naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – rada nie określiła stawki podatku od nieruchomości od budynków lub ich części pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego;
- naruszenie art. 15 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych- ustalono że opłata targowa pobierana jest nie od sprzedaży dokonywanej w określony sposób, ale od konkretnie wymienionych pojazdów;
- naruszenie art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – organ stanowiący przekazał swoją wyłączną kompetencję w zakresie wyznaczenia inkasentów na rzecz organu wykonawczego;
- naruszenie art. 6n ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – rada nie określiła warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej w zakresie ich formatu elektronicznego oraz układu informacji i powiązań między nimi;
- naruszenie art. 63 § 2 Ordynacji podatkowej oraz 6q ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – zaokrąglono podstawy opodatkowania i kwot do opłat;
- naruszenie art. 6n ust. 1 pkt 1 i art. 6m ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – w uchwale w sprawie wzoru deklaracji nie przewidziano ustalenia liczby osób zamieszkujących na danej nieruchomości;
- naruszenie art. 6m ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – deklaracja nie zawiera danych niezbędnych do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- naruszenie z art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – rada nie określiła pojemności dla wybranych pojemności pojemników oraz nie spełniono zasady proporcjonalności wysokości opłaty do pojemności pojemników;
- naruszenie art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – nieprawidłowo ustalona stawka opłaty podwyższonej;
- naruszenie art. 6n ust. 1, art. 6m ust. 1a i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i art. 81 ust.2 ustawy Ordynacja podatkowa – wprowadzono obowiązek podania wyjaśnienie przyczyn złożenia korekty deklaracji;
- naruszenie przepisy art. 6j ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – rada określiła dwie różne stawki opłaty podstawowej oraz dwie różne stawki opłaty podwyższonej dla danej kategorii zabudowy;
- naruszeniem art. 6k ust. 4a o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – nie wprowadzono zapisów dot. zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

właścicieli nieruchomości zabudowanymi budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym;

Badanie uchwał absolutoryjnych

W 2020 roku Kolegium Izby zbadało **354** (w roku 2017 – 359, w roku 2018 – 354 i w roku 2019 - 364) uchwały organów stanowiących jednostek samorządowych w sprawie absolutorium. **350** uchwał Kolegium uznało za podjęte bez naruszenia prawa, a **4** uchwały kolegium uznało za nieważne w całości.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- podjęcia uchwały w sprawie nieudzielenia absolutorium przy braku merytorycznych przesłanek do wyrażenia negatywnej oceny wykonania.

Nie podjęto uchwał absolutoryjnych w 13 jednostkach podlegających nadzorowi tutejszej Izby. Gmina Błędów, Gmina Czerwin, Gmina Dzierżążnia, Miasto I Gmina Góra Kalwaria, Miasto I Gmina Karczew, Gmina Odrzywół, Miasto I Gmina Piaseczno, Miasto Pruszków, Gmina Raciąż, Gmina Zawidz, Powiat Wołomiński, Miasto Radom I Miasto Siedlce.

Ponadto Rada Powiatu w Otwocku podjęła dwie uchwały dotyczące absolutorium: 27 sierpnia 2020 roku Rada podjęła uchwałę 165/XXIII/20 w sprawie nieudzielenia absolutorium. Kolegium Izby stwierdziło nieważność w całości tej uchwały. 05 listopada 2020 roku rada podjęła uchwałę 200/XXV/20 w sprawie udzielenia absolutorium. Kolegium Izby stwierdziło nieważność tej uchwały.

Badanie pozostałych uchwał i zarządzeń

W 2020 roku Kolegium Izby zbadało **1 025** (w roku 2017 – 1 174, w roku 2018 – 1 130 i w roku 2019 – 1 075) pozostałe uchwały i zarządzenia, z czego **234** zostało podjętych przez organy wykonawcze jednostek samorządowych. Uchwały/zarządzenia te dotyczyły m.in. rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych, wydatków niewygasających, wyrażenia bądź niewyrażenia zgodny na wyodrębnienie funduszu sołectkiego, planów finansowych, informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków budżetowych, układów wykonawczych budżetu, budżetu obywatelskiego, itp. W **989** przypadkach nie stwierdzono naruszenia prawa, a w **36** przypadkach stwierdzono jego naruszenie. W **4** przypadkach stwierdzono nieistotne naruszenie prawa, a w **32** nieważność

badanych uchwał/zarządzeń, w tym w 6 przypadkach stwierdzono nieważność w części, a w 26 przypadkach stwierdzono nieważnych w całości.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- naruszenie art. 2 ust. 2 ustawy o funduszu sołeckim – przekroczenie ustawowego terminu podjęcia uchwały;
- naruszenie art. 5 ust. 9 w związku z art. 5 ust. 4 ustawy o funduszu sołeckim – uwzględnienie wniosku złożonego przez sołtysa dotyczącego przeznaczenia środków funduszu sołeckiego złożonego po 30 września roku poprzedzającego;
- naruszenie art. 2 ust. 2 ustawy o funduszu sołeckim – podjęcie w roku 2020 uchwały o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego dla roku 2022;
- naruszenie art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej tj. podjęcie uchwały bez podstawy prawnej;
- subdelegacja obowiązków organu stanowiącego na organ wykonawczy;
- nieadekwatna podstawa prawna;

Informacja na temat sporządzenia przez RIO raportów o stanie gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w 2019 roku na podstawie art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U.2019.2137 t.j.)

W roku 2020 w ramach działalności nadzorczej Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie nie sporządziła żadnego raportu o stanie gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego na podstawie art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U.2019.2137 t.j.)

III. DZIAŁALNOŚĆ OPINIODAWCZA

W 2020 roku w nadzorze Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie pozostawało 366 jednostek uchwalających budżety i składających sprawozdania.

W 2020 roku Składy Orzekające wydały **2 967** opinii (w roku 2017 – 3 238, w roku 2018 – 3 198 i w roku 2019 – 2 962), z tego:

- **2 463** pozytywnych,
- **488** pozytywnych z uwagami,
- **4** pozytywne z zastrzeżeniami,
- **12** negatywnych.

- 1. W roku 2020 wydano 277 opinii o możliwości spłaty kredytów lub pożyczek lub wykupu zobowiązań, w tym 250 pozytywnych, 26 pozytywnych z uwagami i 1 negatywną, z tego:**
 1. o możliwości spłaty kredytu/pożyczki wydano **217** opinii, w tym **193** pozytywne, **23** pozytywne z uwagami i **1** negatywna;
 2. o możliwości spłaty innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych wydano **1** opinie. Była to opinia pozytywna;
 3. o możliwości wykupu papierów wartościowych wydano **59** opinii, w tym **56** pozytywnych i **3** pozytywne z uwagami.

Wskazano naruszenia prawa:

- niespełnienie wskaźnika, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.
- postanowienia uchwały o zaciągnięciu pożyczki nie znajdowały pokrycia zarówno w uchwale budżetowej jak i uchwale o wieloletniej prognozie finansowej.

Występujące nieprawidłowości wskazane w uwagach, polegały m.in. na:

- relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów kształtuje się bardzo blisko dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań. W przypadku realizacji niższych dochodów bądź wyższych wydatków może wystąpić zagrożenie, iż JST nie będzie w stanie pokryć własnymi środkami planowanych zobowiązań i utraci płynność finansową;
- Występuje realne ryzyko przekroczenia relacji, o której mowa w art. 15zoc ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych zgodnie, z którym łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć 80% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym

2. W roku 2020 wydano 365 opinii o przedkładanych projektach uchwał budżetowych jednostek samorządu terytorialnego, w tym 267 pozytywnych, 97 pozytywnych z uwagami i 1 negatywna

Występujące nieprawidłowości wskazane w uwagach, polegały m.in. na następujących naruszeniach:

- art. 15 ust. 6 ustawy o finansach publicznych – zaplanowanie dotacji dla Zakładu Budżetowego w kwocie wyższej aniżeli 50% kosztów jego działalności;
- art. 229 ustawy o finansach publicznych – niezgodność pomiędzy projektem Wieloletniej Prognozy Finansowej i projektem uchwały budżetowej, dotyczącej planowanej kwoty długu, przychodów, rozchodów lub wyniku;
- art. 2 ust. 6 oraz art. 5 ustawy o funduszu sołectkim - zaplanowanie wydatków na przedsięwzięcia z funduszu sołectkiego niespełniających wymogów art. 5 ust. 10-11 ustawy o funduszu sołectkim lub nie można ustalić czy zaplanowane przedsięwzięcia są zadaniami własnymi gminy lub brak określenia praw własności nieruchomości;
- art. 242 ustawy o finansach publicznych - planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8;
- art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - nie ustalenie limitów zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań lub nieprawidłowe określenie limitów zobowiązań lub ustalono limity zobowiązań, pomimo, iż wskazane przychody nie wykazują potrzeby zaciągania zobowiązań;
- art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym – nieprawidłowo zaplanowana kwota rezerwy celowej na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego;
- art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela - nie zaplanowano wydatków na doszkąlanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, bądź zaplanowano w wysokości niższej niż ustawowe 0,8%;
- art. 212 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych - niezgodność w części normatywnej projektu uchwały budżetowej, wynikająca z nieokreślenia w budżecie łącznej kwoty planowanych przychodów budżetu lub nie sprecyzowanie i wyjaśnienie poszczególnych źródeł przychodów pod kątem przeznaczenia ich na sfinansowanie deficytu budżetowego;
- art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o izbach rolniczych - zaplanowanie wydatków na Izby Rolnicze w wysokości niższej lub wyższej niż ustawowe 2%;
- art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w związku z § 3 ust. 1 uchwały Nr 102 Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2020 r. - nieprawidłowe zaplanowanie niewykorzystanych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych na spłatę zobowiązań;
- art. 212 ustawy o finansach publicznych - nie określono niezgodne z art. 212 źródła pokrycia deficytu;
- art. 137 w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych - nie zaplanowano wydatków na PPK finansowany przez podmiot zatrudniający;

- art. 12 pkt lit. d ustawy o samorządzie powiatowym - organ stanowiący upoważnił organ wykonawczy do udzielenia krótkoterminowej pożyczki wraz ze wskazaniem podmiotu, któremu ma być ona udzielona. Zgodnie z ustawą o sam. pow. organ stanowiący ustala tylko maksymalną wysokość, bez wskazywania podmiotu;
- art. 215 ust. 1 w zw. z art. 43 ustawy o finansach publicznych - wskazano konkretny podmiot spoza sektora finansów publicznych realizujący dane zadanie;
- art. 6 ust.2 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych - należy dokonać przerwania zapisów dot. zakresu ustalenia i wskazania tytułu przeznaczenia rozchodów;
- art. 212 ust. 2 pkt 2, art. 258 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 257 pkt 3 ustawy o finansach publicznych - organ wykonawczy został upoważniony do tworzenia nowego zadania inwestycyjnego oraz likwidacji zaplanowanego zadania inwestycyjnego;
- art. 33 ust. w zw. z art.. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych i art. 258 ust. 1 - niezgodne z przepisami upoważnienie dla organu wykonawczego;
- art. 228 ustawy o finansach publicznych - brak podstawy prawnej do ujęcia przedmiotowego upoważnienia w uchwale budżetowej, upoważnienie powinno być w wieloletniej prognozy finansowej;
- 222 ust.1 ustawy o finansach publicznych - niepoprawnie wyliczona kwota rezerwy ogólnej;
- art. 237 ust. 2 pkt 2 - nie wyodrębniono dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań wykonywanych na mocy porozumień z organami administracji rządowej

Gmina Platerów projekt budżetu przesłała do zaopiniowania w styczniu 2021 roku.

3. W roku 2020 wydano 365 opinii o projektach uchwał o wieloletnich prognozach finansowych, w tym 246 pozytywnych, 115 pozytywnych z uwagami, 1 pozytywną z zastrzeżeniami i 3 negatywne

Występujące nieprawidłowości wskazane w opiniach to m.in.:

- art. 243 ustawy o finansach publicznych – niespełnienie indywidualnego wskaźnika spłaty zadłużenia;
- art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych - wykaz przedsięwzięć nie spełnia wymogów zawartych w art. 226 ust. 3;
- art. 242 ustawy o finansach publicznych - wydatki bieżące wyższe niż dochody bieżące;
- art. 228 ustawy o finansach publicznych - niedoprecyzowane upoważnienia;
- art. 227 ustawy o finansach publicznych - kwota długu nie obejmuje okresu, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Gmina Platerów projekt wieloletniej prognozy finansowej przesłała do zaopiniowania w styczniu 2021 roku.

4. W roku 2020 wydano 485 opinie dotyczące możliwości sfinansowania deficytu, w tym 455 opinii pozytywnych, 29 opinii pozytywnych z uwagami i 1 opinię pozytywną z zastrzeżeniami:

1. o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej (art. 246 ust. 1 ustawy o finansach publicznych) wydano **238** opinii, w tym **217** pozytywnych i **21** pozytywnych z uwagami;
2. o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej (art. 246 ust. 3 ustawy o finansach publicznych) wydano **247** opinii, w tym **238** pozytywnych, **8** pozytywnych z uwagami i **1** pozytywną z zastrzeżeniami;
3. nie wydano żadnej opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w zmianach uchwały budżetowej (art. 246 ust. 3 ustawy o finansach publicznych);

Występujące nieprawidłowości:

- art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - sfinansowanie deficytu wolnymi środkami w kwocie wyższej niż wynika ze sprawozdawczości budżetowej, źródło finansowania niezgodne z delegacją ustawową lub błędnie wykazane;
- art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych - niezgodność rachunkowa, brak niewykorzystanych środków;
- brak wewnętrznej spójności – inne dane wykazane są w załącznikach, a inne w części normatywnej uchwały;
- brak określenia źródeł finansowania planowanego deficytu;
- brak uzasadnienia ujęcia przychodów z tytułu wolnych środków;
- planowany wskaźnik spłaty zobowiązań budżetu znajduje się w górnych progach maksymalnego wskaźnika określonego zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

5. W roku 2020 wydano 372 opinie o prawidłowości planowanej kwoty długu (art. 230 ust. 4 ustawy o finansach publicznych), w tym 311 pozytywnych, 60 pozytywne z uwagami i 1 pozytywna z zastrzeżeniami

Występujące nieprawidłowości wskazane w opiniach to:

- błędnie wyliczona kwota długu;
- zagrożenie przekroczenia wskaźnika określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

W roku 2020 wydano również opinie o kwocie długu dotyczące roku 2021.

6. W roku 2020 wydano 366 opinii o przedkładanych informacjach o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2020 roku, w tym 270 pozytywnych i 96 pozytywnych z uwagami

Występujące naruszenia wskazane w uwagach, to m.in.:

- art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych – występowanie zobowiązań wymagalnych. Wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, a zapłata kar, odsetek lub opłat w związku z niewykonanymi zobowiązaniami stanowi naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- art. 42 ust. 5 oraz art. 254 pkt 1 ustawy o finansach publicznych - występowanie zobowiązań i należności wymagalnych w zakładzie budżetowym;
- art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - brak dokonania wydatków na przeciwdziałanie narkomanii;
- art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych - brak przekazania na rachunek bankowy co najmniej 75% planowanych środków na fundusz świadczeń socjalnych;
- art. 35 ust. 1 pkt 1 - odpis na rzecz izby rolniczej został wykonany w wysokości mniejszej niż 2% uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego;
- art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych - relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów kształtuje się bardzo blisko dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań. Wymagana jest bieżąca analiza realizacji wielkości dochodów przyjętych przez jednostkę w WPF oraz podejmowanie działań na rzecz ograniczania wydatków mających bezpośredni wpływ na zadłużenie;
- art. 44 ust. 1 pkt 2, art. 44 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych - przekroczenie wydatków w dziale;
- art. 266 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – brak informacji o kształtowaniu się WPF, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć

7. W roku 2020 wydano 366 opinii o przedkładanych sprawozdaniach z wykonania budżetu jst za 2019 rok, w tym 314 pozytywnych i 52 pozytywne z uwagami

Występujące nieprawidłowości wskazane w uwagach, to między innymi:

- art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych – występowanie należności wymagalnych;
- art. 8 ust. 3 ustawy o finansach publicznych - przekazanie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania lub udzielania dotacji;
- art. 6r ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - wygenerowanie nadwyżki dochodów nad kosztami funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;
- art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - niepełne wykorzystanie dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych -

dochody z opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych winny być wykorzystane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

W roku 2020 nie wydano żadnej negatywnej opinii w sprawie przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2019, w związku z czym nie poinformowano wojewody i ministra finansów, o negatywnych opiniach wydanych w sprawie przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2019 na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

8. W roku 2020 wydano 371 opinii dotyczących absolutorium, w tym 350 opinii pozytywnych, 13 pozytywnych z uwagami, 1 pozytywną z zastrzeżeniami i 7 negatywnych z tego:

1. o wnioskach komisji rewizyjnych o udzielenie absolutorium wydano **363** opinie, w tym **349** pozytywnych, **12** pozytywnych z uwagami, **1** pozytywną z zastrzeżeniami i **1** negatywną;
2. o wnioskach komisji rewizyjnych o nieudzielenie absolutorium wydano **3** opinie. **1** pozytywną z uwagami i **2** opinie negatywne;
3. o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium wydano **5** opinii. **1** pozytywną i **4** negatywne.

Występujące naruszenia i nieprawidłowości:

- art. 270 ust. 2 ustawy o finansach publicznych – brak rozpatrzenia przez Komisję rewizyjną sprawozdania finansowego, sprawozdania z wykonania budżetu; brak informacji, czy komisja rewizyjna zapoznała się z opinią RIO o wykonaniu budżetu;
- art. 267 ust. 1 pkt 3 – w przedłożonych dokumentach nie odniesiono się do rozpatrzenia sprawozdania finansowego;
- art. 18 ust.2 pkt. 4 ustawy o samorządzie gminnym – organ stanowiący nie ocenił stopnia wykonania budżetu, nie wykazał nieprawidłowości organu wykonawczego;
- art. 28a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym – uchwała w sprawie nieudzielenia absolutorium nie została przyjęta, gdyż nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości ustawowego składu rady.

Gmina Radziejowice nie przestała do zaopiniowania wniosku komisji rewizyjnej o udzielenie/nieudzielenie absolutorium.

Powiat Otwocki przestał 2 wnioski komisji rewizyjnej. Raz o nieudzielenie, raz o udzielenie absolutorium.

9. W roku 2020 nie wydano żadnej opinii o programie postępowania naprawczego.

Do wydanych przez Składy Orzekające opinii pracownicy Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń na bieżąco przygotowywali materiały analityczne.

IV. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ WYDZIAŁU KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ

Stan osobowy Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej na dzień 31.12.2020 r.

1. p.o. Naczelnika	
2. Z-ca Naczelnika	
3. Główny Inspektor Kontroli	25 osób
4. Starszy Inspektor Kontroli	13 osób
5. Inspektor Kontroli	7 osób
6. Młodszy Inspektor Kontroli	16 osób
7. Starszy Specjalista	1 osoba

Łącznie Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej liczył 64 osoby.

Realizacja zadań kontrolnych

Plan kontroli na 2020 rok został zatwierdzony uchwałą Nr 26.346.2019 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 11 grudnia 2019 roku w sprawie: ramowego planu pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie na 2020 rok obejmującego roczny plan kontroli, a następnie zmieniony uchwałą 26.343.2020 z dnia 2 listopada 2020 roku.

Ostatecznie ustalony przez Kolegium Izby plan kontroli obejmował:

1. Kontrole kompleksowe	89
2. Kontrole problemowe	7
3. Kontrole doraźne/sprawdzające w miarę możliwości	

Realizacja planu kontroli przedstawia się następująco:

1. Kontrole kompleksowe	89
2. Kontrole problemowe	3
3. Kontrole doraźne	0
4. Kontrole sprawdzające	0

W dniu 8 maja 2020 r. Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych podjęła uchwałę Nr 1/2020 w sprawie zmiany uchwały Nr 3/2019 z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie tematów koordynowanej kontroli gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego

w 2020 r., na podstawie, której dokonano przesunięcia terminów realizacji planowanych w 2020 r. kontroli problemowych (koordynowanych) na 2021 r.

Struktura jednostek poddanych kontroli w 2020 roku.

Rodzaj jednostki	Kontrole kompleksowe	Kontrole problemowe	Kontrole doraźne	Kontrole sprawdzające	Razem
Powiat	6	1	0	0	7
Miasto na prawach Powiatu	1	0	0	0	1
Gmina miejska	7	0	0	0	7
Gmina miejsko-wiejska	22	0	0	0	22
Gmina wiejska	53	0	0	0	53
Jednostka organizacyjna i.s.t.	0	2	0	0	2
Razem	89	3	0	0	92

Kontrole problemowe

W 2020 roku były realizowane kontrole problemowe rekomendowane przez Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych uchwałą Nr 3/2019 z dnia 15 marca 2019 roku w sprawie tematów koordynowanej kontroli gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w 2020 r.

Tematy kontroli:

1. „Przeznaczenie dochodów z tytułu opłat za wyżywienie pobranych od uczniów i przedszkolaków na podstawie art. 106 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe”
2. „Dochody z mienia Skarbu Państwa”

Temat: „Przeznaczenie dochodów z tytułu opłat za wyżywienie pobranych od uczniów i przedszkolaków na podstawie art. 106 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe”

Kontrola została zrealizowana w jednostkach:

1. Szkoła Podstawowa w Pomiechówku
2. Szkoła Podstawowa w Białobrzegach

Temat: „Dochody z mienia Skarbu Państwa”

Kontrola została zrealizowana w jednostce:

1. Powiat Nowy Dwór Mazowiecki

Działania pokontrolne

Na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w 2020 r. oraz w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano łącznie 89 wystąpień pokontrolnych, w tym:

- 86 wystąpień w zakresie kontroli kompleksowych
- 3 wystąpienia w zakresie kontroli problemowych

Spełnienie obowiązku instruktażu w zakresie prawidłowej interpretacji przepisów prawnych i ich stosowanie w praktyce - wynikającego z § 4 ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) - jest każdorazowo poświadczane przez stosowny zapis w protokole kontroli.

W przypadku wystąpienia nieprawidłowości o mniejszym znaczeniu były one usuwane na bieżąco przez pracowników jednostki w trakcie trwania kontroli.

Najczęściej występujące nieprawidłowości ujawnione w ramach działalności kontrolnej:

I. USTALENIA OGÓLNOORGANIZACYJNE

1. brak lub niewłaściwe opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości
2. nieprzestrzeganie instrukcji kancelaryjnej
3. zaniechanie bądź nieprawidłowe prowadzenie audytu w jednostce do tego zobowiązanej

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. nieprawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych
2. nieprowadzenie wszystkich wymaganych ksiąg rachunkowych (w tym np. dziennika, kont ksiąg pomocniczych, zestawień obrotów i sald)
3. nieprawidłowe stosowanie klasyfikacji budżetowej dochodów i wydatków
4. nieprawidłowe sporządzanie sprawozdań

5. nierzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych
6. niebieżące prowadzenie ksiąg rachunkowych

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

III.1. Ogólne zagadnienia dotyczące planowania i wykonania budżetu

1. nieterminowe regulowanie zobowiązań
2. niesporządzenie lub nieprawidłowe sporządzenie planów finansowych, nieaktualizowanie tych planów

III.2. Dochody budżetowe

1. dokonywanie przypisu podatków pomimo niedoręczenia decyzji wymiarowych lub niezłożenia deklaracji podatkowych
2. niewłaściwe podejmowanie lub zaniechanie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (zaległości z tytułu podatków i opłat)
3. wskazywanie w sprawozdaniach nieprawidłowych skutków udzielonych ulg, zwolnień i obniżek stawek podatkowych
4. nieweryfikowanie lub nierzetelne weryfikowanie deklaracji podatkowych – podatek od nieruchomości
5. nieweryfikowanie lub nierzetelne weryfikowanie deklaracji podatkowych – podatek od środków transportowych
6. nierozliczanie lub nieprawidłowe rozliczanie inkasentów z pobranych dochodów

III.3. Wydatki budżetowe

1. niezgodne z obowiązującymi przepisami ustalenie i wypłacenie wynagrodzeń pracowników
2. przekroczenie upoważnienia do dokonywania wydatków
3. nieprawidłowości przy rozliczaniu kosztów podróży służbowych
4. brak kontrasygnaty skarbnika na zawieranych umowach

III.4. Zamówienia publiczne

1. naruszenie obowiązku zamieszczania ogłoszeń o zamówieniu i o zawarciu umowy
2. nieprawidłowe określenie zasad wnoszenia wadium lub nieprawidłowości w zakresie zwrotu i zatrzymywania wadium (np. nieterminowy zwrot, niezatrzymanie lub bezpodstawne zatrzymanie)
3. niesporządzenie lub nieprawidłowe sporządzenie protokołu postępowania

III.5. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji

1. nieodprowadzenie, nieterminowe odprowadzenie lub odprowadzenie w nieprawidłowej wysokości dochodów związanych z realizacją zadań zleconych
2. nierozliczenie lub nieprawidłowe rozliczenie dotacji udzielonych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych

IV. GOSPODARKA MIENIEM

1. nieprzestrzeganie przepisów przy zbyciu nieruchomości
2. nieprzestrzeganie przepisów przy innych niż sprzedaż i użytkowanie wieczyste rozdysponowaniu mienia komunalnego (najem, dzierżawa, trwały zarząd itp.)
3. niepodjęcie uchwały w sprawie wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym
4. nieprowadzenie lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji zasobu nieruchomości

Zawiadomienia do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych

W 2020 roku skierowano 16 zawiadomień o ujawnionych w trakcie kontroli okolicznościach wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych w 12 jednostkach.

W zawiadomieniach wskazano 20 osób odpowiedzialnych za popełnienie 57 czynów mających znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Kwalifikacja czynów na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenia dyscypliny finansów publicznych

(Dz.U.2021.289 t.j.)

Kwalifikacja prawna	Opis naruszenia dyscypliny
art. 7	Przeznaczenie dochodów uzyskiwanych przez jednostkę budżetową na wydatki ponoszone w tej jednostce
Art. 11	Wydatkowanie środków publicznych z przekroczeniem zakresu upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków
Art. 14	Nieopłacenie w terminie składek na ubezpieczenia społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy
Art. 15 ust. 1	Zaciągnięcie zobowiązania bez upoważnienia określonego planem finansowym
Art. 16 ust. 1	Niewykonanie w terminie zobowiązania, którego skutkiem jest zapłata odsetek
Art. 17 ust. 1c	Naruszenie przepisów o zamówieniach publicznych w sposób mający wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia
Art. 18 pkt 1	Zaniechanie przeprowadzenia inwentaryzacji lub przeprowadzenie inwentaryzacji niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości

Art. 18 pkt 2	Wykazanie w sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej
Art. 18b pkt 1	Nienależyte dokonanie kontroli wstępnej dokumentów skutkujące dokonaniem wydatku powodującego przekroczenie kwoty wydatków ustalonej w planie finansowym
Art. 18b pkt 2	Nienależyte dokonanie kontroli wstępnej dokumentów skutkujące zaciągnięciem zobowiązania niemieszczącego się w planie finansowym

Rozpatrywanie skarg na organy jednostek samorządu terytorialnego

W 2020 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęło ogółem 186 skarg, w tym:

- 90 skarg dotyczących zadań lub działalności organów stanowiących
- 96 skarg dotyczących zadań lub działalności organów wykonawczych, z tego:
 - 90 skarg na działania wójta (burmistrza, prezydenta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych
 - 4 skargi na działania zarządu powiatu i starosty oraz kierowników jednostek organizacyjnych
 - 2 skargi dotyczące organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego oraz kierowników powiatowych służb, inspekcji, straży i innych jednostek organizacyjnych w sprawach należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

Sposób załatwienia powyższych skarg

- przekazanie do właściwego organu lub wskazanie właściwego organu – 92
- rozparzenie przez Izbę – 84
- pozostawienie bez rozpoznania na podstawie § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków – 10

V. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-SZKOLENIOWA

Szkolenia dla radnych i pracowników jednostek samorządu terytorialnego:

Rok	Ogółem		z tego szkolenia przeprowadzone:							
			samodzielnie				z innymi podmiotami			
	liczba szkoleń	liczba uczestników	stacjonarne		online		stacjonarne		online	
			liczba szkoleń	liczba uczestników	liczba szkoleń	liczba uczestników	liczba szkoleń	liczba uczestników	liczba szkoleń	liczba uczestników
2020	5	312	0	0	0	0	1	81	4	231

W 2020 roku Izba była organizatorem 5 szkoleń dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa mazowieckiego, w którym uczestniczyło 312 osób. Uczestnikami szkoleń organizowanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Warszawie w przeważającej części byli skarbnicy i ich zastępcy. Drugą, co do wielkości grupę uczestników stanowili głównie księgowi, księgowi, kierownicy, dyrektorzy i naczelnicy referatów budżetowych. Poza szczeblem kierowniczym obecni byli również pracownicy merytoryczni średniego stopnia (starsi specjaliści, specjaliści) inni pracownicy wydziałów odpowiedzialni bezpośrednio za zakres spraw objętych tematyką szkolenia. Mniej liczną grupę, choć nadal znaczącą, stanowili pracownicy niższego szczebla (młodszy referenci, referenci, podinspektorzy, inspektorzy, asystenci, pomocnicy administracyjni) odpowiedzialni za czynności techniczne związane z przygotowaniem materiałów lub bezpośrednio z wprowadzaniem danych do systemów informatycznych.

Zorganizowane w roku 2020 szkolenia obejmowały następującą tematykę:

- Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Należności cywilnoprawne, których przepisy regulujące dochodzenie, uległy zmianie z początkiem roku 2020 oraz w czasie epidemii COVID-19.
- Zamówienia publiczne w roku 2020, a stan epidemii. Stan prawny na rok 2021 – nowa ustawa PZP.
- Windykacja podatków i należności publicznoprawnych.
- Budżet i WPF na rok 2021. Prawne i finansowe aspekty tworzenia dokumentów planistycznych.

Wykłady z zakresu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, należności cywilnoprawnych, których przepisy regulujące dochodzenie, uległy zmianie z początkiem roku 2020 oraz w czasie epidemii COVID-19 oraz windykacji podatków i należności publicznoprawnych zostały przeprowadzone przez praktyka i teoretyka w dziedzinie prawa finansowego, a szczególnie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, procedur podatkowych i egzekucji należności na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.

Szkolenie zewnętrzne związane z tematyką zamówień publicznych w roku 2020 były organizowane przy współpracy z doświadczonym wykładowcą i praktykiem z zakresu zamówień publicznych.

Podczas ostatniego szkolenia, poruszono zagadnienia związane z budżetem i wieloletnią prognozą finansową w roku 2021. Szkolenie prowadził doświadczony wykładowca z dziedziny rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej, współautor i recenzent książek z zakresu rachunkowości.

Szkolenia dla inspektorów Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej:

W ramach rozliczania zespołów kontrolnych z wykonanych zadań odbywały się systematyczne konsultacje z inspektorami w zakresie interpretacji przepisów prawa i stosowania standardów kontroli.

Inspektorzy kontroli uczestniczyli również w zorganizowanych szkoleniach, które obejmowały następujące tematy:

- „Dochody z mienia Skarbu Państwa za lata 2018 – 2019”
- „Analiza danych o nieruchomościach przy wykorzystaniu programu ACL”
- „Gospodarowanie opłatami pobranymi za żywienie dzieci w szkołach podstawowych i przedszkolach prowadzonych przez gminy za lata 2018 - 2019”
- „Zamówienia publiczne w roku 2020 a stan epidemii”
- „Stan prawny na rok 2021 – nowa ustawa PZP”

Szkolenie dla inspektorów kontroli z zakresu ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych przeprowadził również Radca Prawny.

Wyjaśnienia w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych na podstawie art. 13 ustawy o Regionalnych Izbach Obrachunkowych

Na podstawie art. 13 ustawy o Regionalnych Izbach Obrachunkowych, Izba udziela wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych na wystąpienia

podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 przytoczonej ustawy (tj. jednostek samorządu terytorialnego, związków międzygminnych, stowarzyszeń gmin oraz stowarzyszeń gmin i powiatów, związków powiatów, stowarzyszeń powiatów, samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym samorządowych osób prawnych, innych podmiotów w zakresie wykonywania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego). W 2020 roku Izba udzieliła **65** wyjaśnień na wystąpienia uprawnionych podmiotów.

Tematyka wystąpień:

L.P.	Tematyka pisma, zapytania	Ilość udzielonych odpowiedzi
1.	Podatki i opłaty lokalne	5
2.	Kompetencje organów jst i komisji stałych organów stanowiących jst	0
3.	Klasyfikacja budżetowa	4
4.	Współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z budżetu UE	1
5.	Zaciąganie zobowiązań (zobowiązania finansowe i podpisywanie umów)	0
6.	Sprawozdawczość budżetowa	1
7.	Zasady gospodarowania mieniem komunalnym	0
8.	Zamówienia publiczne	1
9.	Pracownicy samorządowi (wynagrodzenia wójta, dodatkowe wynagrodzenie roczne itd.)	0
10.	Zasady i formy finansowania zadań jst	11
11.	Inne	14
12.	COVID-19	28
Łącznie		65

Dostęp do informacji publicznej

W 2020 roku w ramach dostępu do informacji publicznej Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie udzieliła **45** odpowiedzi (nie licząc monitów i wniosków do RKO lub RDFP).

Najczęściej występowało o dane dotyczące:

- działalności nadzorczej
 - uzasadnienie uchwały kolegium, skan uchwały budżetowej, badanie uchwał gminy, skan projektu uchwały budżetowej, badania uchwał dotyczących opłat za wywóz odpadów komunalnych;
- działalności opiniodawczej
 - skany uchwał składów orzekających, interpretacje i opinie dotyczące ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, uzasadnienie w sprawie wydania opinii o uchwale;
- działalności kontrolnej
 - udostępnienie protokołu z kontroli, wniosek o wszczęcie kontroli, liczba kontroli przeprowadzanych przez RIO w jednostkach samorządu terytorialnego, dane dotyczące kontroli zarządczej w administracji samorządowej, przekazanie skargi, wniosek o kontrolę w gminie, badanie czynników skuteczności kontroli w jednostkach samorządu terytorialnego, wystąpienie pokontrolne;
- sprawozdawczości
 - przekazania kopii sprawozdań budżetowych, udostępnienie danych dotyczących sprawozdawcze zawarte w Informacji dodatkowej, udostępnienia sprawozdań z wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego i sprawozdań finansowych;
- pozostałe
 - wydatki i dochody jednostek samorządu terytorialnego, zapytanie dotyczące działki w gminie, metoda przesyłania uchwał do jednostek samorządu terytorialnego, test kwalifikacyjny na członka kolegium, dokumentacja dotycząca stosowania przez jednostki samorządu terytorialnego przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, skany uchwał KRRIO, metoda ustalania opłat za odpady komunalne, korespondencja pomiędzy urzędem gminy a RIO, druki wykorzystywane w RIO, zalecenia dla gmin w zakresie opłat za nieczystości, pisma do RIO z prokuratury, archiwalne księgi podatkowe i meldunkowe, oraz spis ludności, historia nedoręczonych przesyłek pocztowych, inwestycja drogowa w gminie, rodzaj pieczętek używanych w RIO, skan korespondencji przychodzącej z gminy, dokumentacja dotycząca działalności RIO, dane dotyczące zamówień publicznych gminy, koszty sporządzenia studium 2019 na terenie gminy, informacja dotycząca wójta gminy, RIO w charakterze oskarżyciela publicznego, wniosek o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego wraz z odpowiedzią, finanse gminy, likwidacja składników majątkowych w jednostkach samorządu terytorialnego, proces ustalania budżetu

miasta, wskaźniki zadłużenia gmin, program postępowania naprawczego, uprawnienia przewidziane w ustawach anty COVID, zwolnienie ze składek ZUS, informacje dotyczące zamówień publicznych, postępowanie przetargowe w RIO, postępowanie przetargowe w RIO dot. dostawy komputerów, sposób zwołania Rady Powiatu.

Działalność informacyjno-szkoleniowa

Działalność informacyjno-szkoleniową Izba realizuje poprzez Biuletyn Informacji Publicznej: www.bip.warszawa.rio.gov.pl, gdzie w 2020 roku zamieszczano informacje dotyczące w szczególności:

- zmian w obowiązujących przepisach prawnych dotyczących działalności jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych;
- wyjaśnień.

Podstawową formą działalności informacyjnej Izby jest udzielanie na bieżąco instruktażu i wyjaśnień w bezpośrednich (w trakcie przeprowadzanych kontroli) i telefonicznych rozmowach z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach działalności informacyjnej Izba w Warszawie praktykuje przekazywanie na bieżąco pocztą elektroniczną, informacji do jednostek samorządowych, w szczególności spraw z zakresu pracy w systemie BeSTi@ oraz sprawozdawczości.

Wydział Informacji Analiz i Szkoleń realizuje zadania z zakresu kontroli (formalnej i rachunkowej) sprawozdawczości budżetowej i finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Sprawozdawczość budżetowa

W 2020 roku zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U.2020.1564 t.j.) jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa mazowieckiego przekazywały do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie sprawozdania budżetowe **Rb-27S** roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, **Rb-28S** roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, **Rb-NDS** kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, **Rb-PDP** roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy/miasta na prawach powiatu na koniec 2019 roku, **Rb-ST** roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2019 roku, **Rb-30S** roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku i **Rb-34S** roczne sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych za okres od początku 2019 roku do końca IV kwartału roku 2019, **Rb-27S**, **Rb-28S**, **Rb-30S**, **Rb-34S** i **Rb-NDS** za I, II i III kwartał 2020 roku, **Rb-28NWS** z realizacji wydatków, które niewygasły z upływem roku budżetowego 2019 (zgodnie z art. 263 ust. 2 ustawy o finansach publicznych) za I i II kwartał 2020 roku, miesięczne **Rb-27S** i **Rb-28S** za grudzień 2019 roku oraz za styczeń i listopad 2020 roku.

Wydział Informacji Analiz i Szkoleń prowadził kontrolę sprawozdań dotyczącą ich poprawnego przygotowania, zgodności z podjętymi uchwałami, danymi przekazywanymi z Ministerstwa Finansów w zakresie planowanych i wykonanych dochodów z tytułu subwencji ogólnej, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przez dysponentów środków budżetowych w zakresie planowanych i przekazanych kwot dotacji.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w sporządzeniu tych sprawozdań przez jednostki samorządu terytorialnego:

- nieprawidłowe wykazywanie lub brak wykazywania w odpowiedniej pozycji sprawozdania przychodów z tytułu nadwyżki budżetowej i wolnych środków na pokrycie deficytu zarówno planowanych jak i wykonanych w sprawozdaniu Rb-NDS;
- brak zgodności kwot wyniku budżetu oraz finansowania w sprawozdaniu Rb-NDS;
- nieprawidłowe dane lub brak danych z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art.217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w sprawozdaniu Rb-NDS,

- przypadki nie ujęcia bądź wykazania nieprawidłowych danych w planie w sprawozdaniu Rb-28nws w stosunku do danych ujętych w sprawozdaniu Rb-28S z roku poprzedniego w kolumnie „wydatki, które niewygasły z upływem roku budżetowego”,
- niewykazywanie danych w kolumnie 2a w sprawozdaniu Rb-PDP,
- niezgodność danych w sprawozdaniu Rb-27s w §236 – „dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami z danymi sprawozdania Rb-27ZZ w kolumnie „potrącone na rzecz JST” dochody wykonane,
- brak spójności danych w sprawozdaniu Rb-27s dotyczących należności, zaległości i nadpłat z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ze sprawozdaniem Rb-27ZZ częścią B,
- brak ujęcia odpisów amortyzacyjnych po stronie kosztów w Rb-30S,
- rozbieżność danych w sprawozdaniu R-28S a Rb-Z w zakresie zobowiązań wymagalnych,
- brak prezentacji danych w kolumnie 10 o realizacji wydatków w ramach funduszu sołectkiego w sprawozdaniu Rb-28S lub ich niezgodność z uchwalonym przez Radę planem finansowym,
- brak zgodności kwot globalnych pomiędzy sprawozdaniami Rb-27S i Rb-28S z Rb-NDS,
- brak wykazania wpłaty do budżetu po roku w paragrafie wydatkowym 240 w sprawozdaniu Rb-34s,

Sprawozdawczość w zakresie operacji finansowych

Na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, zmienionego rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 października 2013 roku (Dz.U.2014.1773 t.j.) regionalne izby obrachunkowe na podstawie sprawozdań łącznych otrzymanych od jednostek samorządu terytorialnego, w formie elektronicznej, jak i w formie dokumentu sporządzają sprawozdania zbiorcze w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz w zakresie jednostek posiadających osobowość prawną i pozostałych jednostek według poniżej wymienionej listy sprawozdań:

- Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2019 roku i I, II i III kwartału roku 2020;
- Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2019 roku i I, II i III kwartału roku 2020;

- Rb-UN roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych wg wartości księgowej jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec 2019 roku;
- Rb-UZ roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec 2019 roku.

Sprawozdania samorządowych osób prawnych w zakresie operacji finansowych zbadane w 2020 roku

Rodzaj sprawozdania	Liczba zbadanych sprawozdań	w tym skorygowane
Rb-Z Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji	3 048	12
Rb-N Kwartalne sprawozdanie o stanie należności	3 076	40
Rb-UZ Roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych	95	7
Rb-UN Roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej	0	0

Skorygowano **0,95%** ogółu sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

Występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach Rb-Z, Rb-N, Rb-UZ:

- nieprawidłowe wykazywanie danych w wierszu gotówka dla grupy III w sprawozdaniu Rb-N,
- brak wykazania zobowiązań wymagalnych w Rb-UZ przedstawionych w Rb-Z,
- nieprawidłowo wykazane dane w części C1 sprawozdania Rb-Z dotyczące zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych zaciągniętych na realizację programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków , o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
- błędy w regonach sprawozdania Rb-Z dla organu i urzędu,
- rozbieżności w danych sprawozdania Rb-UZ część B (struktura walutowa tytułów dłużnych) a danymi sprawozdania Rb-Z w części wierzycieli zagranicznych,
- rozbieżności w danych sprawozdania Rb-UZ część B (struktura walutowa tytułów dłużnych) a danymi sprawozdania Rb-Z w części wierzycieli zagranicznych.

Sprawozdania budżetowe oraz w zakresie operacji finansowych jednostek samorządu terytorialnego zbadane w roku 2020

Liczba zbadanych sprawozdań budżetowych jst oraz z operacji finansowych w zakresie budżetów jst*							
2020 rok							
System sprawozdawczy	ogółem	w tym skorygowane	Sprawozdania budżetowe		Sprawozdania w zakresie operacji finansowych		3:2 %
			Liczba sprawozdań	Liczba korekt	Liczba sprawozdań	Liczba korekt	
1	2	3	4	5	6	7	8
BeSTi@	14 134	2 591	10 341	2 069	3 793	522	18,3

*dotyczy sprawozdań ujmowanych w systemie BeSTi@ w module „Sprawozdania” (bez sprawozdań Rb-27ZZ, Rb-50 i bilansów).

Podana liczba sprawozdań, a nie kompletów.

Pozostałe sprawozdania w systemie BeSTi@ otrzymane w 2020 roku

Rodzaj sprawozdania	Liczba zbadanych sprawozdań		3 : 2 w %
	ogółem	w tym skorygowane	
1	2	3	4
SP-1 – sprawozdanie podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego	716	72	10,1
Rb-50 – sprawozdania o dotacjach/wydatkach związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (...)	6 622	620	9,4
Rb-27ZZ – sprawozdania z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (...)	1 596	188	11,8

Podana liczba sprawozdań, a nie kompletów.

Sprawozdania finansowe

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.2020.342 t.j.) zarządy jednostek samorządu terytorialnego przekazują w postaci dokumentu elektronicznego do właściwych regionalnych izb obrachunkowych w terminie do dnia 30 kwietnia roku następnego sprawozdanie finansowe, które składa się z:

- a) bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego;

- b) łącznego bilansu obejmującego dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- c) łącznego rachunku zysków i strat obejmującego dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- d) łącznego zestawienia zmian w funduszu obejmującego dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- e) informacji dodatkowej obejmującej dane wynikające z informacji dodatkowych samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

Zarządy jednostek samorządu terytorialnego przekazują również w postaci dokumentu elektronicznego do właściwych regionalnych izb obrachunkowych skonsolidowane bilanse jednostek samorządu terytorialnego w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz.U.2020.570) przedłużyło termin złożenia skonsolidowanych bilansów i sprawozdań finansowych o 60 dni.

Sprawozdania finansowe w systemie BeSTi@ otrzymane w 2020 roku

Rodzaj sprawozdania	Liczba zbadanych sprawozdań		3 : 2 w %
	ogółem	w tym skorygowane	
1	2	3	4
B-Skon – bilanse skonsolidowane	392	26	6,6
B-Jed – bilanse jednostek budżetowych	387	21	5,4
F-Rzs – rachunki zysków i strat	388	22	5,7
F-Zzf – zestawienia zmian w funduszu jednostki	422	56	13,3
F-Inf – informacje dodatkowe	401	35	8,7
B-Wyk – bilanse z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego	413	47	11,4

Podana liczba sprawozdań, a nie kompletów.

Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 30a ustawy Karta Nauczyciela (Dz.U.2019.2215 t.j.) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie

sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U.2020.1303 t.j.) organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego w terminie do 10 lutego roku kalendarzowego następującego po roku, który podlegał analizie sporządza powyższe sprawozdanie. W terminie 7 dni od jego sporządzenia przekazuje w wersji papierowej i elektronicznej (arkusz MS Excel) m.in. Regionalnej Izbie Obrachunkowej.

Rodzaj sprawozdania	Liczba zbadanych sprawozdań	w tym skorygowane
Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych w jednostkach samorządu terytorialnego	355	3

Główne przyczyny korygowania sprawozdań

- niekompletne informacje dotyczące osób sporządzających sprawozdanie;
- nieprawidłowy format sprawozdania.

Sprawozdania o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 roku w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz.U.2016.1871 t.j.) Izba otrzymuje od jednostek samorządu terytorialnego sprawozdania roczne – w terminie 60 dni od dnia zakończenia roku kalendarzowego wyłącznie w wersji dokumentu elektronicznego.

Po skontrolowaniu sprawozdań pod względem zastosowania przez jednostki samorządu terytorialnego prawidłowego formularza sprawozdawczego oraz właściwych danych identyfikujących, Izba przekazuje do Ministerstwa Finansów w terminie 74 dni po zakończeniu roku, którego dotyczy sprawozdanie. Liczba ww. sprawozdań skontrolowanych w 2020 roku wyniosła **325**.

W 2020 roku pracownicy WIAiS skontrolowali w sumie **32 370** sprawozdań (łącznie z korektami) przedłożonych Izbie przez jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa mazowieckiego, w tym:

• sprawozdania budżetowe i operacje finansowe (BeSTi@)	14 134
• sprawozdania podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości podatku rolnego i podatku leśnego	716
• otrzymane sprawozdania Rb-50 i Rb-27ZZ	8 218
• sprawozdania finansowe	2 403
• sprawozdania z operacji finansowych (osoby prawne)	6 219
• Karta Nauczyciela art. 30a	355
• sprawozdania z zaległości we wpłatach	325

W ramach współpracy Regionalnej Izby Obrachunkowej z organami państwa i innymi instytucjami w 2020 roku Wydział Informacji Analiz i Szkoleń przygotował opracowania dla:

- Ministerstwa Edukacji Narodowej zbiorcze zestawienie ze sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego,
- Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na temat realizacji zadań przez jednostki samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego zestawienie w zakresie zrealizowanych wydatków w ramach funduszu sołectkiego za rok 2020.

**VI. DZIAŁALNOŚĆ RZECZNIKA DYSCYPLINY FINANSÓW PUBLICZNYCH
ORAZ REGIONALNEJ KOMISJI ORZEKAJĄCEJ W SPRAWACH O NARUSZENIE
DYSCYPLINY FINANSÓW PUBLICZNYCH PRZY REGIONALNEJ IZBIE
OBRACHUNKOWEJ W WARSZAWIE W 2020 ROKU**

Rzecznik dyscypliny finansów publicznych

W 2020 roku do Rzecznika dyscypliny finansów publicznych wpłynęły **132** zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Zostały one złożone przez:

• RIO	15
• UZP	14
• NIK	4
• Wojewodę Mazowieckiego	1
• Marszałka Województwa Mazowieckiego	38
• Ministra Sportu i Turystyki	11
• wójtów, burmistrzów, prezydentów, starostów jednostek samorządu terytorialnego	31
• rady gmin, miast oraz ich komisje stałe	4
• pozostałe uprawnione jednostki	14

W 2020 roku wpłynęły również do Rzecznika **23** informacje o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, tj. zawiadomień złożonych przez podmioty i osoby, które nie są „zawiadamiającym” określonym w art. 93 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. W sprawach tych podejmowane były działania wynikające z ustawy.

W 2020 roku Rzecznik i jego zastępcy:

- zwrócili **26** zawiadomień,
- wydali **59** postanowień o odmowie wszczęcia postępowania,
- wydali postanowienia o wszczęciu postępowania wobec **63** osób,
- umorzyli postępowania wyjaśniające wobec **6** osób,

- skierowali **39** wniosków o ukaranie, w których zarzuty postawione zostały **53** osobom.

Przedmiotem działań Rzecznika i jego zastępców w 2020 roku były sprawy, tj. zawiadomienia i informacje, zarówno te otrzymane w 2019 roku jak i te z roku 2018, np. sprawy zaskarżone u Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

Komisja Orzekająca w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie

Na koniec 2019 roku pozostały do rozpoznania przez Regionalną Komisję Orzekającą sprawy w stosunku do **21** obwinionych.

W 2020 roku:

- wpłynęły wnioski o ukaranie, w których zarzuty zostały postawione **53** osobom,
- Główna Komisja Orzekająca przekazała do ponownego rozpoznania **1** sprawę wobec **3** obwinionych z zakresu właściwości miejscowej innej komisji.

W 2020 roku RKO wydała rozstrzygnięcia w stosunku do **20** obwinionych.

Na koniec 2020 roku pozostały do rozpoznania sprawy w stosunku do **57** obwinionych.

Z analizy wydanych w 2020 roku rozstrzygnięć wynika, że:

1. postępowanie zostało umorzone wobec **1** osoby,
2. uniewinniono **4** osoby,
3. odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przypisano **16** osobom, przy czym:
 - odstąpiono od wymierzenia kary wobec **12** osób,
 - karę upomnienia wymierzono **4** osobom.

Łączna wysokość orzeczonych w 2020 roku kosztów postępowania należnych Skarbowi Państwa to kwota **6.642,74 zł**.

Regionalna Komisja Orzekająca w 2020 roku nie wymierzyła kar pieniężnych.

Na skutek braku zapłaty wymagalnych należności, Przewodniczący RKO w 2020 roku skierował do dłużników **3** upomnienia, a w związku z dalszym brakiem zapłaty skierował do naczelnika urzędu skarbowego wniosek o wszczęcie egzekucji wobec **2** osób.